

Mottagare
Regionstyrelsen

Undertecknande av CEMR-deklarationens nya artiklar

Förlag till beslut i regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Region Gotland, som ställde sig bakom den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen) 2015, ansluter sig även till deklarationens nio nya artiklar 31-39, beslutade av CEMR den 6 december 2022, och inkluderar dessa i regionens arbete med att genomföra åtagandena i CEMR-deklarationen.

Sammanfattning

Den europeiska deklarationen för jämställdhet på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen) är ett verktyg för kommuner och regioner att integrera jämställdhetsperspektivet i all verksamhet. Region Gotland skrev under på den europeiska deklarationen 2015.

Deklarationen som antogs 2006, uppdaterades i december 2022 framför allt med nio nya artiklar inom sakområden som tidigare inte täckts in. Den svenska översättningen blev klar först i slutet av 2023 och antogs av Sveriges kommuner och regioner (SKR) den 26 januari 2024. Befintliga undertecknare av deklarationen bjuds in att ställa sig bakom dessa tillägg och ta med dessa nya åtaganden i sitt arbete med att genomföra CEMR-deklarationen för jämställdhet. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att Region Gotland, som ställde sig bakom den europeiska deklarationen för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklarationen) 2015, ansluter sig även till deklarationens nio nya artiklar 31-39, beslutade av CEMR den 6 december 2022, och inkluderar dessa i regionens arbete med att genomföra åtagandena i CEMR-deklarationen.

Ärendebeskrivning

Region Gotland skrev 2015 på den europeiska deklarationen om jämställdhet mellan kvinnor och män – CEMR-deklarationen.

Deklarationen är framtagen av CEMR (Council of European Municipalities and Regions), som är de europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation. Beslutet är en viktig markering för att Region Gotland deltar i det gemensamma arbetet för jämställdhet som pågår i Europa. CEMR-deklarationen är ett verktyg och en hjälp för kommuner och regioner att integrera jämställdhet i politiska beslut och i den praktiska verksamheten. I december 2022 uppdaterades CEMR-deklarationen med

ytterligare nio artiklar inom sakområden som tidigare inte täckts in. De nya artiklarna fokuserar på teman och utmaningar som antingen inte fanns för femton år sedan eller som har utvecklats väsentligt och idag har stor påverkan på jämställdheten.

De nya artiklarna som läggs till i deklARATIONEN som kommuner och regioner måste beakta i sitt jämställdhetsarbete handlar om att:

- jämställdhet är en drivkraft för hållbar utveckling och en förutsättning för att genomföra hållbarhetsmålen i Agenda 2030 (artikel 31)
- könsbaserat våld omfattar cybervåld i alla dess former och att trakasserier, hot och våld i online-världen särskilt drabbar kvinnor och flickor (artikel 32)
- hot och våld mot förtroendevalda och anställd personal ofta är könsrelaterat och i synnerhet riktas mot kvinnor (artikel 33)
- uppmärksamma särskilda behov på grund av multipel och intersektionell diskriminering och uppmuntra att stereotypa könsroller utmanas (artikel 34)
- modern teknologi möjliggör nya typer av flexibla arbetsplatser och distansarbete som kan underlätta för både kvinnor och män att förena yrkesliv, samhällsliv och privatliv – men också riskerar att öka omsorgsbördan och mängden obetalt hushållsarbete för kvinnor (artikel 35)
- använda digital teknik så att den ökar och inte minskar jämställdheten, det vill säga att kvinnor och flickor måste ha tillgång till digital teknik men också vara med i teknisk utveckling och styrning (artikel 36)
- kommunerna och regionerna har en viktig roll att spela i arbetet med att främja och trygga sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (artikel 37)
- integrera åtgärder mot klimatförändringar, som beaktar jämställdhet, i det lokala beslutsfattandet och inkludera kvinnors perspektiv och erfarenheter vid utformningen och genomförandet av miljöpolitik och miljöplaner (artikel 38)
- beakta jämställdhetsaspekter i hanteringen av kriser och uppbyggnaden av civil beredskap (artikel 39).

Regioner som undertecknat uppmanas att sända in en strategisk handlingsplan för det fortsatta arbetet. Där ska framgå vilka artiklar som kommer att bli regionens tema, utifrån respektive regions specifika förutsättningar. Region Gotland har arbetat fram en process för återrapportering där samtliga förvaltningsledningar årligen intervjuas utifrån tio frågor om sitt arbete med jämställdhetsintegrering. Resultatet presenteras i en årligen återkommande rapport.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) rekommenderar de som undertecknat

CEMR att gå med i det så kallade ”Modellkonceptet” som årligen genomförs av SKR. Region Gotland deltog i det arbetet 2019-2020 och är numera med i det nationella nätverket ”Modellnätverket” där SKR är sammankallande.

Bedömning

Region Gotland har 2015 undertecknat den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män – CEMR-deklARATIONEN i dess dåvarande form. Regionstyrelseförvaltningen bedömer att de nya artiklarna som nu har lagts till väl motsvarar den nuvarande samhällsutvecklingen och att de frågeställningar som kommer därav kan implementeras i nuvarande process för återrapportering.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår därför att Region Gotland ansluter sig även till deklARATIONENS nio nya artiklar 31-39, beslutade av CEMR den 6 december 2022, och inkluderar dessa i regionens arbete med att genomföra åtagandena i CEMR-deklARATIONEN.

Beslutsunderlag

Rekommendation gällande undertecknande av CEMR-deklARATIONEN,
SKR2024/00025, inkom 2024-01-26

Den europeiska deklARATIONEN för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå.

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-06-07

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

Samtliga nämnder.